

A magyarországi alapellátó gyermekgyógyász szakmai szervezetek közös állásfoglalása a gyermekek COVID-19-szűréséről

A koronavírus- járvány harmadik hullámában jóval több megbetegedés fordul elő a gyermekek között, mint az első, vagy akár a második hullám során. A fertőzöttek azonosítása és a vírus terjedésének megfékezése céljából elengedhetetlen, hogy a lehető legrövidebb időn belül és minél pontosabb teszteredményekhez jussunk.

A sajtóban sokféle, szakmailag nem mindig megalapozott állásponttal találkozhatunk ezzel összefüggésben, ezért a gyermekgyógyász szakmai szervezetek vezetőiként közös kötelességünknek érezzük, hogy hiteles információt nyújtunk a gyermeket nevelő családok és az egész laikus közvélemény részére.

Szakmai szempontok alapján feltétlenül cáfolatra szorul az a nézet, hogy a tesztelés gyermekkorban értelmetlen, ráadásul kellemetlen, sőt fájdalmas vizsgálat, végül ezért beszélnek le a szülőket a teszt elvégzéséről. Valójában a megfelelő gyakorlattal végzett mintavétel semmilyen megterhelést nem okoz még a kisgyermekek, sőt csecsemők számára sem. Az alapellátó gyermekorvosok hatalmas munkát fektetnek abba, hogy a családokat folyamatosan tájékoztassák a járvány fékezésének lehetőségeiről, a betegség esetén történő otthonmaradástól a tesztelésen át a védőoltások felvételéig.

Ha egy gyermeknél felmerül az új típusú koronavírus-fertőzés gyanúja, akkor a tesztet el kell végezni. A gyermekek pozitív teszteredménye valóban nem feltétlenül jár azonnali terápiás következményekkel, a fertőzött gyermekek beazonosítása, szoros nyomon követése azonban elengedhetetlen ahhoz, hogy minél pontosabb képet kapjunk a COVID-19-fertőzés gyermekkori sajátosságairól, és a gyermekek közötti fertőzés terjedésének dinamikájáról.

A kisgyermekek körében az új típusú koronavírus-fertőzés gyakran nagyon enyhe tünetekkel jár, vagy akár tünetmentes is maradhat, azonban a pozitív teszteredményt követően a szoros kontaktok járványügyi megfigyelése és elkülönítése a járvány terjedésének fontos gátja lehet. A jó állapotú, banális légúti tüneteket mutató, lényegében panaszmentes kisgyermek 10 napos elkülönítéséhez, karanténba helyezéséhez, ezzel a szülők munkából történő kimaradásához a szülők együttműködését sokszor nehéz tesztelés nélkül elérni. Abban az esetben azonban, ha ilyenkor a tesztelés elmarad, előfordulhat, hogy egy gyermek és családja csupán a klinikai tünetek alapján akár két-három hetente karanténba kényszerül.

A gyermekek tesztelése az egyes utóbetegségek felismerése szempontjából is kiemelkedő jelentőségű. A sokszervi gyulladás egy újonnan leírt betegség, amelynek tünettartát még csak most ismerjük meg. Sokféle egyéb kórképet is utánozhat, ha azonban tudjuk, hogy a gyermek tesztje 3-6 héttel korábban pozitív volt, a beteg hamarabb eljuthat a megfelelő központba, ahol eredményes kezelése időben megkezdődhet.

Véleményünk szerint a teszt eredménye az alapellátó gyermekorvosok számára meghatározza a beteggel és környezetével összefüggő alábbi járványügyi döntéseket:

1. Amennyiben a teszt eredménye pozitív, el kell végezni a kontaktkutatót, szükséges lehet bölcsődei, óvodai, iskolai csoportok egységes karanténba helyezése is.
2. Ha a gyermek állapota romlik, és kórházi kezelésre van szüksége, akkor célzottan a regionális COVID-osztályra tudjuk irányítani.

3. Ma már egyértelmű, hogy a COVID-19-fertőzésnek rövid és hosszú távú szövődményei egyaránt lehetnek (pl. fejfájás, fáradékonyság, ritmuszavarok, szívizomgyulladás), amelyek korai felismeréshez elengedhetetlenül fontos annak ismerete, hogy a beteg átesett-e korábban koronavírusos megbetegedésen.
4. A COVID-19-fertőzésen átesett gyermeknél a szabadidősporthoz, az iskolai testneveléshez való visszatérésnek szigorú szabályai vannak. Ezért a lehetséges késői károsodások elkerülése szempontjából nagyon nem mindegy, hogy a gyermeknek megelőzően hagyományos influenzája, vagy koronavírus-fertőzése zajlott.
5. Ha ismert, hogy betegünk COVID-tesztje pozitív volt, akkor amennyiben családtagjainál vagy közvetlen környezetében koronavírus-fertőzésre is jellemző tüneteket észlelnek, a további járványügyi intézkedések ennek megfelelően gyorsabban történhetnek meg.

Sajnos nem igaz, hogy a gyermekeket nem nagyon érinti a koronavírus-járvány, mint ahogy az sem helytálló, hogy gyermekkorban a fertőzés törvényszerűen enyhe lefolyással jár. A gyermekkori koronavírus-fertőzéshez kapcsolódó teendők, a szűrés, a tesztelés szükségességének megítélése egyedi mérlegelést igényel, ez elsősorban az alapellátó gyermekorvosok feladata, akik felkészülten, a szakma szabályainak és az érvényes eljárásrendeknek megfelelően járnak el és hozzák meg a szükséges döntéseket.

A nyilvánosság előtt a sajtóban és a közösségi médiában nyilatkozó orvosok és más egészségügyi szakemberek felelőssége óriási. A tényeken és bizonyítékokon nyugvó szakmai konszenzusra alapozott, hiteles tájékoztatás naprakész ismereteket, megfelelő szakmai gyakorlatot, empátiát és alázatot egyaránt megkövetel.

Dr. Altorjai Péter, alapellátási főtitkárhelyettes
Magyar Gyermekorvosok Társasága

Dr. Erlaky Hajna, elnök
Biztos Kezek Alapellátó Gyermekorvosok Társasága

Dr. Havasi Katalin, elnök
Házi Gyermekorvosok Egyesülete

Dr. Kovács Ákos, elnök
Magyar Gyermekorvosok Társasága Házi Gyermekorvosi Szekció

Dr. Kovács Tamás, tagozatvezető
Egészségügyi Szakmai Kollégium Gyermek-alapellátási Tagozata

Prof. Dr. Mészner Zsófia, főigazgató
Heim Pál Országos Gyermekegészségügyi Intézet Alapellátási Igazgatóság

Miért tesztelünk gyermekkorban, ha nincs terápiás következménye?

csak pozitív teszt eredményt követően van lehetőség bölcsődei, óvodai, iskolai csoportokat egységesen **karanténba helyezni**
kivéve járványügyi zárlat idején

kontakt kutatás lehetősége
a tünetek megjelenése előtti 2 napban kivel találkozott

kórházi ellátási igény esetén a beteg COVID-19 ellátásra felkészült osztályra kerüljön

új tünetek megjelenése esetén felmerülnek-e
a COVID-19 rövid-és hosszútávú szövődményei?
(pl. PIMS - COVID utáni sokszervi gyulladás!!!, fejfájás, fáradékonyság, ritmuszavarok, fáradékonyság stb.)

ha a tünetek **szoros kontakt** személynél jelentkeznek,
a további járványügyi lépések gyorsabban történnek

SPORTolni (szabadidő- és versenysport sport is)
4-6 hétig **TILOS**, és további vizsgálatok szükségesek!

szerkesztette: Dr. Tordas Dániel

MAGYAR
GYERMEKORVOSOK
TÁRSASÁGA

